

Un avi centenari, Stalin, Mao i un elefant

Si us dic que he llegit la novel·la d'un autor que es diu Jonas Jonasson on s'hi relata una fuga, un robatori, un grapat d'assassinats, una persecució sobre rodes, i us afegeixo que el llibre acredita una bona colla de traduccions i que acumula unes vendes superiors als dos milions d'exemplars arreu del planeta, em direu, té, aquest ja ens surt amb un altre autor de narrativa sueca de lladres i serenos que vol imitar o competir amb el supervendes Stieg Larsson, el mestre Henning Mankell, les destacades deixebles Camilla Läckberg, Mari Jungstedt i tota la patuleia de firmes de la prolífica novel·lística negra escandinava. Doncs no.

El senyor Jonas Jonasson ha escrit una història que es podria considerar fins a cert punt policíaca, perquè efectivament hi surten l'esforçat i incomprès inspector de torn i els superiors ximplers de tot manual del bon escriptor de gènere. Ara bé, de negre, negre, més que res en té l'humor, posats a atorgar-li aquest color. Ai, m'oblidava del títol. El títol ja diu molt: *L'avi de cent anys que es va escapar per la finestra*. La història, que en català edita La Campana, transcorre durant més de 400 pàgines que arrenquen

l'any 2005 quan un estudiant de residència d'avis fuig finestra enllà hores abans que li portin el pastís de celebració del centenari. La cosa sembla inversemblant, efectivament. Això no és res comparat amb la rastellera de peripècies que viurà el bon senyor (i, sobretot, les que sabrem que ha vis-

Disfressada de novel·la negra, us trobareu una aventura delirant, hilarant i trepidant

cut durant la seva dilatada existència) en un delirant, hilarant i trepidant relat que ens porta per les carreteres i boscos suecs però també pels principals escenaris mundials del segle XX, on el protagonista, de nom Allan Karlson, apareix de manera sempre circumstancial per acabar resultant decisiu en fets que van acabar modificant el previsible curs de la Història.

Podeu pensar que aquest senyor va inventar la bomba atòmica i us diré que sí; podeu creure que va conèixer Truman i

Stalin i Mao, i us diré que també; podeu afirmar, escèptics, sí home, i ara ens diràs que va alertar el president De Gaulle que tenia un infiltrat dels serveis secrets soviètics a l'Elisi. Doncs us donaré novament una resposta afirmativa. Podeu dir, finalment, que tot això que s'explica al llibre és mentida i us respondré i tant, només faltaria que fos veritat, però també hi afegiré que la capacitat d'inventar escenes i recrear passatges històrics que mostra Jonasson és tan espectacular que tant li fa que l'argument no sigui gens creïble, perquè cal admetre que costa d'empassar que un avi centenari tresqui durant setmanes per Suècia amb una colla d'eixelebrats i una elefanta (sí, també hi surt una elefanta, evadida d'un circ), que liquidi un parell de delinqüents de tercera o acabi descobrint els plaers del sexe a la seva provecta edat. O sigui, que sota l'embolcall d'una novel·la negra us en trobareu una altra d'aventures, un fals document històric, una paròdia del gènere policíac i una colla de personatges amb una amoralitat jocosa que no els fa malvats sinó esperpèntics, que no els fa creïbles però que fa venir ganes de conèixer-los. Delirant, tot plegat? Delirant és poc.

CARTA DES DE BARCELONA

IVAN VILA ivila@elpunt.cat

Músics i Schettinos

Veient els empleats de Spanair, que tot i saber que tenen les hores –de feina– comptades segueixen atenent usuaris irats, és fàcil evocar l'orquestra del *Titanic*, imatge recurrent –ni Sabina & Serrat l'eviten–, i comparar amb aquell capità Schettino del *Costa Concordia*, el covard al qual tots escopim. Tot i que ningú no sap què faria, en el seu lloc. És el que tenen les situacions límit: és allà on es retrata tothom. En un naufragi o en un acomiadament massiu. Com que és difícil que es trobin en el primer cas, si tenen la desgràcia, molt més usual, de trobar-se en el segon, parin ulls i orelles. Potser descobriran si els seus companys, i vostès mateixos, són músics o Schettinos. Aposto que n'hi ha més dels segons.

CARTA DES D' ANDORRA

JORDI SALAZAR jsalazar@diariandorra.ad

Un projecte necessari

La connexió amb l'exterior és un dels grans dèficits d'Andorra i per potenciar l'entrada o sortida del Principat no s'ha fet res. De l'aeroport de la Seu d'Urgell fa anys que se'n parla sense que mai hagi estat una opció. Ara, el govern d'Andorra està impulsant un heliport, que entraria en funcionament l'any que ve amb línies regulars als aeroports de Tolosa, Barcelona i la Seu. L'heliport es farà en règim de concessió i no suposarà cap cost per a l'Estat. Que hi hagi empreses de fora interessades per construir i fer-se càrrec de la instal·lació és un barem positiu a l'hora d'avaluar la viabilitat del projecte. Per captar la tan necessària inversió estrangera, disposar d'un heliport que connecti amb els centres neuràlgics de l'entorn és fonamental.

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat

«A mi doneu-me el superflu, que el necessari tothom pot tenir-ho.» Oscar Wilde (1854-1900). Dramaturg i novel·lista irlandès

10.000.000 euros és el que el Espanya destina a les seves ambaixades. I no s'estan de res; han gastat 6,3 milions d'euros a reformar la residència de l'ambaixador a Rabat (abans devia fer bivac...), 115.000 euros en banderes, pals i altres foteses, i 300.000 euros en jocs i serveis de taula. Per cert, sabeu qui ho paga? Els mateixos que no podem tenir delegacions arreu del món.